

Joensuun kaupunginhallituksen lausunto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman luonnoksista

Joensuun kaupunginhallitus on kokouksessaan 24.4.2023 § 163 antanut lausuntonsa silloisesta Siun soten palvelustrategialuonnoksesta ja palveluverkkoskenaarioista. Tämä lausunto korvaa aikaisemmin annetun lausunnon.

Nyt lausunnolla olevassa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategiassa ja palveluverkkosuunnitelmassa mainitut palvelustrategian neljä keskeistä päämäärää ja tavoitteet niihin pääsemiseksi ovat kaupungin näkökulmasta kaikki kannatettavia. Kaupunki pitää erinomaisena mm. palvelujen saatavuuden ja asiakasohjauksen parantamista, digitaalisten ja sähköisten palvelujen laajentamista sekä sitä, että palveluverkko ja sen kehittäminen pohjautuu tietoon ja on optimoitu palvelutarpeen sekä käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Lakisääteisten palvelujen turvaaminen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella edellyttää taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävästä palveluverkkoa. Näin ollen jo olemassa olevat hyvinvointialueen käyttöön rakennetut ja muut sote-toimintaan sopivat kiinteistöt tulee hyödyntää palvelutuotannossa niiden elinkaaren ajan. Kohteen elinkaaren loppupuolella, tulee palveluverkko selvittää ja päättää aina uudelleen.

Joensuun kaupungin näkemyksen mukaan Siilaisen sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden kiinteistöt tulee olla hyvinvointialueella jatkossakin täysimääräisessä käytössä. Sote-rakennuksia koskevan yhtiöittämisvelvollisuuden johdosta, tulee kaupungin vuoden 2025 aikana järjestää hyvinvointialueelle vuokraamiensa rakennustensa omistus toisin. Kaupunki katsoo, että hyvinvointialue on luonteva omistaja palveluverkkonsa kannalta keskeisten kiinteistöjen, kuten Siilaisen, omistajana, jolloin hyvinvointialue voisi päättää itsenäisesti kohteen täysimääräisestä kehittämisestä.

Joensuun kaupunki edellyttää, että Joensuussa on saatavilla laajasti ja monipuolisesti sosiaali- ja terveystalouksia ympäröivä koko kaupungin. Koko perusterveydenhuolto ei pidä keskittää vain yhdelle isolle sote-asemalle.

Joensuun kaupunki katsoo, että Rantakylän alueen suuren ja monimuotoisen asiakasmäärän palvelujen saatavuuden takia myös Rantakylän alueella tulee olla sote-asema. Sote-asema palvelee myös muun muassa Utran ja Kontiolahden eteläosan asukkaita.

Palvelujen saavutettavuuden takaamiseksi kiinteät ja säännöllisesti toimivat sote-palvelupisteet pitäjissä ovat välttämättömiä. Kansanterveyden edistäminen ja sote-kustannusten kasvun hidastaminen edellyttää hyvinvointialueilta perusterveydenhuollon resursseihin ja toimivuuteen panostamista. Tarvitaan myös eri toimijoiden yhteistyötä. Kaupunki edellyttää tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa pitäjien sote-palvelupisteiden ja niiden sisältämien palvelujen sekä kaupungin ja muiden toimijoiden palvelujen yhdyspintojen yhteensovittamiseksi. Kuten palveluverkkoluonnoksessa todetaan, sote-palvelupisteet voivat sijaita tavanomaisesta sote-rakennuksesta poikkeavassa sijainnissa.

Tiivistyvä yhteistyö kaupungin ja hyvinvointialueen välillä on jatkossa välttämätöntä. Palvelujen sijainnin suunnittelussa tärkeässä roolissa ovat Siun soten palveluverkon ja kaupungin maankäytön kehittämissuunnitelmien yhteensovittaminen siten, että palvelujen sijoittaminen tukee myös kaupungin strategisten tavoitteiden ja niistä johdettujen toimenpideohjelmien toteuttamista esimerkiksi kuntatalouden, asumisen ja liikkumisen ohjauksen näkökulmista.

Rajallisten resurssien tilanteessa voimavarojen kohdentaminen kustannusvaikuttavaan toimintaan on ehdoton edellytys. Toivottavaa myös on, että nyt luotavaa monikanavaista palveluverkkoa muutetaan tarpeen mukaan, olemassa olevaan tietoon perustuen ja yhdessä suunnitellen. Tiiviin ja kasvavan (mm. vahva opiskelijaedustus sekä kansainvälisten asukkaiden osuus) kantakaupungin palvelutarpeet ovat muista maakunnan kunnista poikkeavia ja ne tulee huomioida myös hyvinvointialueen palvelustrategiassa ja palveluverkkosuunnitelmassa. Vain hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöllä voimme saavuttaa parhaan mahdollisen tuloksen alueen elinvoiman edistämässä.